

دعای روزیست وهفتم

اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي فِيهِ فَضْلَ لَيْلَةِ الْقَدْرِ وَ صَيِّرْ أُمُورِي فِيهِ مِنَ الْعُسْرِ إِلَى الْيُسْرِ وَ اقْبَلْ مَعَاذِيرِي وَ حُطِّ عَنِّي الذَّنْبَ وَ الْوِزْرَ
یا رَوْفًا بِعِبَادِهِ الصَّالِحِينَ؛ خداوند در این روز فضیلت لیلۃ القدر را نصیب من گردان و تمام امور و کارهای مشکل را آسان کن و عذرهایم را بپذیر و وزر گناهم را محو و نابود ساز، ای رئوف و مهربان در حق صالحان

نسخه شفابخش

این که مبدا چیزی بخوری که به آن اشتها نداری؛ چرا که باعث حماقت و نادانی می شود و چیزی مخور مگر آن گاه که گرسنه شوی و آن گاه که خواستی چیزی بخوری از حلال بخور و نام خدا را ببر و حدیث پیامبر ﷺ را بیاد بیاور [که فرمود:] آدمی هیچ ظرفی را بدتر از شکمش پر نکرده است. پس اگر ناچار شد، یک سوم [شکمش را] برای غذا، یک سوم برای آب و یک سوم برای نفس کشیدن [اختصاص دهد]. اما آن سه مورد که درباره حلم است، پس کسی که به تو بگوید: اگر یک کلمه بگویی، ده تا می شنوی! [به او] بگو: اگر ده کلمه بگویی، یکی هم نمی شنوی! و [اگر] کسی به تو ناسزا بگوید، به او بگو: اگر در آن چه می گویی، راست گو هستی، از خدا می خواهم که مرا ببخشد و اگر در آن چه می گویی، دروغ می گویی، پس از خدا می خواهم از تو درگذرد و اگر کسی به تو وعده فحش دادن داد، به او وعده خیرخواهی و مراعات [حال او را] بده، و اما آن سه چیزی که در مورد علم است، این که آن چه را نمی دانی از علما بپرس و مبدا که چیزی را از آن ها بپرسی تا آن ها را به لغزش افکنده و آنان را آزمایش کنی و مبدا از روی نظر [و رأی] خودت دست به کاری بزنی و در همه مواردی که راه دارد، احتیاط کن و از فتوا دادن فرار کن همانند فرار کردن از شیر درنده و گردن خود را پل عبور برای مردم قرار نده.»

آیت الله سید علی قاضی برای گذشتن از نفس اماره و خواهش های نفسانی، به شاگردان و مریدان سیر و سلوک الی الله دستور می دادند روایت عنوان بصری را بنویسند و بدان عمل کنند؛ یعنی، یک دستور اساسی و مهم، عمل طبق مضمون این روایت بود و علاوه بر این می فرمودند: باید آن را در جیب خود داشته باشند و هفته ای یکی دو بار آن را مطالعه نمایند. این روایت را «عنوان بصری» از امام صادق (علیه السلام) نقل می کند که به جهت رعایت اختصار، تنها بخشی از آن را که شامل دستورالعمل است، بیان می کنیم:

فرمود: «أُوصِيكَ بِتِسْعَةِ أَشْيَاءَ فَإِنَّهَا وَصِيَّتِي لِمُرِيدِي الطَّرِيقِ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ اللَّهُ أَسْأَلُ أَنْ يُوفِّقَكَ لِاسْتِعْمَالِهِ. ثَلَاثَةٌ مِنْهَا فِي رِيَاضَةِ النَّفْسِ وَ ثَلَاثَةٌ مِنْهَا فِي الْحِلْمِ وَ ثَلَاثَةٌ مِنْهَا فِي الْعِلْمِ. فَاحْفَظْهَا وَ إِيَّاكَ وَ الْكَلَامَ مِنْهَا أَنْ تَوَافِقَ سَفَارشَ مَنْ كُنْتُ، هَمَانَا أَنْهَا وَصِيَّتُ مَنْ بَعْدَ ارَادَةِ كُنُودِ رَاهِ خَدَاوَنْدِ مَتَعَالِ اسْتِ وَ از خدای می خواهم به تو در عمل به آن ها توفیق دهد. سه مورد از آن نه چیز در مورد [تربیت و] ریاضت نفس است و سه مورد از آن ها در مورد حلم [و بردباری] است و سه مورد از آن ها درباره علم [و دانش] است. پس آن ها را به خاطر بسپار و مبدا [در عمل] به آن ها سستی کنی.»

عنوان می گوید: من دلم را برای آن حضرت فارغ نمودم. حضرت فرمود: «اما آن چیزهایی که در مورد تادیب نفس است:

روز قدس در کلام امام

در ۱۶ مرداد ۱۳۵۸، پس از بمباران جنوب لبنان توسط نیروهای اشغالگر اسرائیل، امام خمینی از مسلمانان جهان خواست تا آخرین جمعه ماه رمضان را به عنوان «روز قدس» انتخاب کنند و در این روز همبستگی خود را در حمایت از حقوق قانونی مردم مسلمان فلسطین به نمایش بگذارند.

امام خمینی در مورد روز قدس می فرماید: «روز قدس فقط روز فلسطین نیست، روز اسلام است؛ روز حکومت اسلامی است. روزی است که باید جمهوری اسلامی در سراسر کشورها بیرق آن برافراشته شود. روزی است که باید به ابر قدرت ها فهماند که دیگر آن ها نمی توانند در ممالک اسلامی پیشروی کنند. من روز قدس را روز اسلام و روز رسول اکرم ﷺ می دانم، و روزی است که باید ما تمام قوای خودمان را مجهز کنیم.» هم چنین امام می فرماید: «روز قدس، جهانی است و روزی نیست که فقط اختصاص به قدس داشته باشد. روز مقابله مستضعفین با مستکبرین است، روز مقابله ملت هایی است که در زیر فشار ظلم آمریکا و غیر آمریکا بودند، روزی است که باید مستضعفین مجهز بشوند، در مقابل مستکبرین، و دماغ مستکبرین را به خاک بمالند... روز قدس، روزی است که باید سرنوشت ملت های مستضعف معلوم شود باید ملت های مستضعف در مقابل مستکبرین اعلان وجود بکنند، باید همان طور که ایران قیام کرد، و دماغ مستکبرین را به خاک مالید، و خواهد مالید، تمام ملت ها قیام کنند، و این جرثومه های فساد را به زباله دان ها بریزند.»

پس از دعوت امام، این روز به عنوان روز جهانی قدس نامگذاری شد. همه ساله مردم ایران قبل از اقامه نماز جمعه به راهپیمایی در حمایت از مردم فلسطین می پردازند. در بیشتر کشورهای اسلامی نظیر ترکیه، اندونزی، بحرین، لبنان و پاکستان و... و حتی برخی از کشورهای غیر اسلامی نظیر ایالات متحده آمریکا و انگلستان نیز، تظاهراتی با حضور مسلمانان و غیر مسلمانان برگزار می شود.

پیامبر ﷺ می فرماید: «يَا أَبَا ذَرٍّ لَا تَنْظُرْ إِلَى صِغَرِ الْخَطِيئَةِ وَ لَكِنْ انْظُرْ إِلَى مَنْ عَصَيْتَ؛ اِي ابادرا! به کوچکی گناه، نگاه مکن بلکه به بزرگی کسی که نافرمانی اش را کرده ای نگاه کن».

مجموعه ورام، ج ۲، ص ۵۳.

اعجازی شگرف از مولای پارسایان

حضرت امام محمد باقر (علیه السلام) حکایت می فرماید: روزی امام علی بن ابی طالب (علیه السلام) در بین جمعی از اصحاب حضور داشت، یکی از افراد گفت: یا امیرالمؤمنین! اگر ممکن باشد کرامتی برای ما ظاهر گردان تا بیشتر به تو ایمان پیدا کنیم؟ امام علی (علیه السلام) فرمود: چنان چه جربانی عجیب را ظاهر نمایم و شما شاهد آن باشید کافر خواهید شد؛ و از ایمان خود برمی گردید و مرا متهم به سحر و جادو می کنید. گفتند: ما عقیده و ایمان راسخ داریم که همه چیز، از رسول خدا (صلی الله علیه و آله) به ارث برده ای و هر کاری را که بخواهی، می توانی انجام دهی. حضرت فرمود: هر فردی نمی تواند احادیث و علوم سنگین و مشکل ما اهل بیت ولایت را تحمل کند بلکه افرادی باور می کنند که از هر جهت روح ایمان آن ها قوی و مستحکم باشد.

سپس فرمود: چنان چه مایل باشید که کرامتی ببینید، هر وقت نماز عشاء را خواندید همراه من حرکت کنید. چون نماز عشاء را خواندند، حضرت امیر (علیه السلام) به همراه هفتاد نفر که هر یک فکر می کرد

نسبت به دیگری بهتر و برتر است، حرکت نمود تا به بیابان کوفه رسیدند. در این لحظه امام علی (علیه السلام) به آن ها فرمود: به آن چه می خواهید نمی رسید مگر آن که از شما عهد و میثاق بگیرم که هر آن چه مشاهده کنید، شک و تردیدی در خود راه ندهید و ایمانتان را از دست ندهید و مرا متهم به امور ناشایسته نگردانید. ضمناً، آن چه من انجام می دهم و به شما ارائه می نمایم، همه علوم غیبی است که از رسول خدا (صلی الله علیه و آله) به ارث گرفته ام و آن حضرت مرا تعلیم فرموده است. پس از آن که حضرت از یکایک آن ها عهد و میثاق گرفت، دستور داد تا روی خود را برگردانند؛ و چون پشت خود را به حضرت کردند، حضرت دعایی را خواند.

هنگامی که دعایش پایان یافت، فرمود: اکنون روی خود را برگردانید و نگاه کنید. همین که چرخیدند و روی خود را به حضرت علی (علیه السلام) برگردانیدند، چشمشان به باغ های سبز و خرمی افتاد که نهادهای آب در آن ها جاری بود؛ و ساختمان های با شکوهی در درون آن ها جلب توجه می کرد.

پس چون به سمتی دیگر نگاه کردند، شعله های وحشتناک آتش را دیدند، با دیدن چنین صحنه ای که بهشت و جهنم در آذهان و افکارشان یادآور شد، همگی یک صدا گفتند: این سحر و جادوی عظیمی است؛ و ایمان خود را از دست دادند و کافر شدند، مگر دو نفر که همراه حضرت باقی ماندند و با یکدیگر به شهر کوفه برگشتند.

در بین راه، حضرت به آن دو نفر فرمود: حجت بر آن گروه به اتمام رسید و فردای قیامت، آنان مؤاخذه و عقاب خواهند شد. سپس در ادامه فرمایشاتش افزود: قسم به خدای سبحان! که من ساحر نیستم، این ها علوم الهی است که از رسول الله (صلی الله علیه و آله) آموخته ام.

و چون خواستند وارد مسجد کوفه شوند، حضرت دعایی را تلاوت نمود، وقتی داخل شدند، دیدند ریگ های حیات مسجد، دُر و یاقوت گشته است. آن گاه حضرت به آن ها فرمود: چه می بینید. گفتند: دُر و یاقوت! فرمود: راست گفتید، در همین لحظه یکی دیگر از آن دو نفر از ایمان خود دست برداشت

و چون خواستند وارد مسجد کوفه شوند، حضرت دعایی را تلاوت نمود، وقتی داخل شدند، دیدند ریگ های حیات مسجد، دُر و یاقوت گشته است.

آن گاه حضرت به آن ها فرمود: چه می بینید. گفتند: دُر و یاقوت! فرمود: راست گفتید، در همین لحظه یکی دیگر از آن دو نفر از ایمان خود دست برداشت

و کافر شد و نفر آخر ثابت و استوار ماند. امام علی (علیه السلام) به او فرمود: مواظب باش که اگر چیزی از آن ها را برداری پشیمان می گردی؛ و اگر هم بر نداری باز پشیمان می شوی.

به هر حال او یکی از آن جواهرات را، دور از چشم حضرت برداشت و در جیب خود نهاد، فردای آن روز، نگاهی به آن کرد، دید دُر ی گران بها و نایاب است.

هنگامی که خدمت امام علی (علیه السلام) آمد اظهار داشت: من یکی از آن درها را برداشته ام، حضرت فرمود: چرا چنین کردی؟

گفت: خواستم بدانم که آیا واقعاً این جواهرات حقیقت دارد یا باطل و واهی است. حضرت فرمود: اگر آن را بر گردانی و سر جایش بگذاری خداوند رحمان عوض آن را در بهشت به تو عطا می کند؛ وگرنه وارد آتش جهنم خواهی شد.

امام باقر (علیه السلام) در ادامه فرمود: چون آن شخص، دُر را سر جایش نهاد؛ تبدیل به ریگ شد. و بعضی گفته اند: که آن شخص میثم تمار بود؛ و برخی دیگر او را عمرو بن حمق خزاعی گفته اند.

هدایة الکبری: ص ۱۲۹، س ۳.

احکام روزه

زنی، دو سال متوالی در ماه مبارک رمضان حامله بوده و قدرت روزه گرفتن در آن ایام را نداشته است، ولی در حال حاضر توانایی روزه گرفتن را دارد، حکم او چیست؟ آیا کفاره جمع بر او واجب است یا فقط قضای آن را باید به جا آورد؟ تأخیر او در قضای روزه چه حکمی دارد؟

اگر بر اثر عذر شرعی، روزه ماه رمضان را نگرفته، فقط قضا بر او واجب است، و اگر عذر او در خوردن روزه خوف از ضرر روزه بر جنین یا کودکش بوده، باید علاوه بر قضا، برای هر روز یک مد طعام به عنوان فدیة پیردازد، و اگر قضا را بعد از ماه رمضان تا ماه رمضان سال بعد، بدون عذر شرعی به تأخیر انداخته، فدیة دیگری هم بر او واجب است یعنی باید برای هر روز یک مد طعام به فقیر بدهد.

اجوبة الاستفتائات مقام معظم رهبری

گناه کبیره و صغیره چیست؟

در پاسخ، توجه به چند نکته اساسی ضروری به نظر می رسد: ۱. گناه به معنی خلاف است و در اسلام هر کاری که بر خلاف فرمان خدا باشد، گناه است، مخالفت امر خدا، هر اندازه کوچک باشد، چون در پیشگاه عظمت الهی واقع می شود، بزرگ است. صغیر شمرده شدن آن ها نسبت به گناهان دیگری است که کبیره دانسته شده اند.

از این منظر که گناه نافرمانی حق تعالی است، نمی توان هیچ گناهی را کوچک شمرد، چه این که کوچک شمردن گناه، از گناهان کبیره است (که در صورت عدم توبه) بخشیده نمی شود. از پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) روایت شده که به کوچکی گناه منگرید، بلکه به بزرگی کسی بنگرید که نسبت به او گستاخی کرده اید.

۲. علمای اسلام با استفاده از آیات و روایات، گناهان را در مقایسه با خود آن ها و آثار و نتایج آن، به دو دسته صغیره و کبیره تقسیم کرده اند. این که ملاک و معیار در شناخت گناه صغیره از کبیره چیست، میان علما اختلاف نظر وجود دارد.

امور زیر را به عنوان ملاک گناه کبیره ذکر کرده اند: (الف) هر گناهی که در قرآن بر آن وعده عذاب داده شده است. (ب) هر گناهی که در اسلام برای آن حد تعیین شده است، مثل شرابخواری، زنا و (پ) هر گناهی که بیانگر بی اعتنایی و بی حرمتی به دین و مقدسات دینی است.

(ت) هر گناهی که از طرف شرع مقدس، با شدت و تهدید از آن نهی شده باشد.

(ث) هر گناهی که در قرآن یا سنت پیامبر اکرم و ائمه اطهار (علیهم السلام) به کبیره بودن آن تصریح شده است.

در روایات، شمار گناهان کبیره متفاوت ذکر شده است. در بعضی روایات ۷ گناه و در برخی ۱۹ گناه. همین طور علمای اسلام آن را ۷ و برخی ۱۰ و برخی ۲۰ و بعضی ۳۴ و بعضی ۴۰ و برخی بیشتر ذکر کرده اند. از مجموع روایات و کلمات بزرگان دین می توان فهمید آن چه ذکر شده، به عنوان نمونه ها و مصادیقی از گناهان کبیره است.